

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om skibes bemanning.

Forelagt den 11. marts 1966 af *handelsministeren*.

§ 1.

I lov om skibes bemanning, jfr. lovbe-
kendtgørelse nr. 114 af 2. april 1965, fore-
tages følgende ændringer:

1. I § 5 B indsættes som *stk. 2*:

„*Stk. 2.* Til udmønstring i de i *stk. 1*
nævnte stillinger som kok eller hovmester
kræves bevis som skibskok. En hovmester
skal være fyldt 25 år.“

**2. I § 12, *litra a*, ændres „42 måneder“ til
„36 måneder“.**

3. § 13, *litra a*, affattes således:

„at vedkommende efter det fyldte 15. år
har gjort dækstjeneste eller tjeneste som
styrmandslærling eller -aspirant i skibe af
20 tons eller derover i 36 måneder, heraf dels
18 måneder i skibe uden for indskrænket
fart, dels 6 måneder som matros, samt har
bestået matrosprøven.“

4. I § 13 indsættes som *litra d*:

„at han er fyldt 21 år“.

5. Efter § 23 indsættes:

„§ 23 A. Til erhvervelse af bevis som
skibskok kræves:

a) at vedkommende

- 1) har gennemgået kursus for elemen-
tær uddannelse af kokkeelever efter
lovgivningen om søfartsuddannelse
og derefter har gennemgået en lære-
tid i kokkefaget på mindst 27 mæne-
der, heraf mindst 12 måneder i sø-
gående skibe, *eller*

- 2) har gennemgået en læretid i kokke-
faget på mindst 33 måneder, heraf
mindst 18 måneder i søgående skibe;
- b) at han har bestået prøven for skibs-
kokke;
- c) at han er fyldt 19 år.

Stk. 2. Bevis som skibskok kan endvidere
udstedes til personer, der har bestået kokke-
fagets svendeprøve og har gjort kabys-
tjeneste i søgående skibe i mindst 12 mæne-
der, samt kan dokumentere færdighed i
brødbagning.“

6. § 24 affattes således:

„§ 24. For at kunne gøre dækstjeneste
skal følgende iagttages:

- a. Første antagelse til dækstjeneste i skib
af 150 tons eller derover er, såfremt
tjenesten skal tiltrædes i en havn inden
for det i § 2, nr. 9, nævnte område,
betinget af, at vedkommende
 - 1) har gennemgået et kursus på en sø-
mandsskole efter lovgivningen om
søfartsuddannelse *eller*
 - 2) har deltaget i et togt af mindst 3
måneders varighed med et godkendt
skoleskib *eller*
 - 3) efter det fyldte 15. år i mindst 12
måneder har gjort dækstjeneste i
dansk skib mellem 20 og 150 tons,
fiskeskibe undtaget.
- b. En ungmand skal have gjort tjeneste til
søs i 12 måneder, jfr. dog § 35.
- c. En letmatros skal have gjort tjeneste
som ungmand i 12 måneder.
- d. En matros skal være fyldt 18 år og
 - 1) enten have gjort tjeneste som let-
matros i 12 måneder *eller*

- 2) have gjort tjeneste som letmatros i 6 måneder og have bestået matrosprøven.
- e. En bådsmand skal være fyldt 21 år og have gjort tjeneste som matros i 24 måneder.
- f. En befaren tømmermand skal enten opfylde betingelserne under d. eller have gjort tjeneste til søs i 18 måneder efter udstået læretid som tømrer.

Stk. 2. Direktøren for statens skibstilsyn kan under særlige omstændigheder gøre undtagelse fra bestemmelsen i stk. 1, litra a.

Stk. 3. En mønstringsbestyrer kan, når det skønnes nødvendigt for at undgå forlængelse af et skibs ophold i en havn, undtagelsesvis påmønstre en person, der ikke opfylder betingelserne i stk. 1, litra a, til dækstjeneste for en bestemt rejse. Uden for dansk havn har en skibsfører tilsvarende adgang til at antage en sådan person til dækstjeneste. Bemærkning herom skal tilføres skibsdagbogen.

Stk. 4. For at kunne udmønstres som bestemand skal vedkommende være fyldt 18 år, være i besiddelse af duelighedsbevis i sejlads og i mindst 24 måneder have gjort dækstjeneste i søgående skibe.“

7. Til § 25, stk. 1, litra a, 1. pkt. føjes:
„jfr. dog § 35 A“.

8. § 25, stk. 2, ophæves.

9. I § 35, stk. 1, ændres ordene „anses for at have erhvervet 3 måneder af den“ til „kan medregne kursustiden i den.“

10. § 35 A ændres til § 35 B og som ny § 35 A indsættes:

„§ 35 A. Handelsministeren bestemmer i hvilket omfang den, der har gennemgået et kursus for maskinmandskab efter lovgivningen om søfartsuddannelse, kan medregne kursustiden i den fartstid, der kræves efter §§ 17, litra a, 18, litra b, 19, litra b, 20, litra b og 25, litra a og b.“

11. § 36, stk. 3, 2. pkt., affattes således:

„De i §§ 10-16, 23 A, 28-30 og 34 omhandlede beviser kan endvidere udstedes af direktøren for søfartsuddannelsen.“

§ 2.

Stk. 1. Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af handelsministeren.

Stk. 2. Overgangsregler vedrørende den praktiske uddannelse, der kræves for erhvervelse af bevis som styrmand, fastsættes af handelsministeren.

Bemærkninger til lovforslaget.

Det foreliggende lovforslag indeholder i hovedsagen de som følge af det samtidig hermed forelagte forslag til lov om søfartsuddannelse nødvendiggjorte ændringer i bemandingsloven.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser skal knyttes følgende bemærkninger:

Til § 1.

ad 1.

Reglen er stemmende med § 5, stk. 1, i lov nr. 196 af 16. maj 1950 om uddannelse af skibskokke. Endvidere har man fundet det ønskeligt at fastsætte en aldersgrænse på 25 år for udmønstring som hovmester.

ad 2.

Ændringen er en følge af ændringen i § 13, jfr. nedenfor ad 3, hvor fartskravet til erhvervelse af bevis som styrmand foreslås nedbragt fra 47 måneder til 36 måneder. Det er i øvrigt tanken at bringe

bestemmelsen i bemandingslovens § 35 A om indøvelse af brugen af elektroniske navigeringsmidler i anvendelse på sætteskipperne.

ad 3.

I forslaget til lov om søfartsuddannelse er der i § 8, stk. 1, henvist til bemandingslovens krav til praktisk uddannelse for erhvervelse af bevis som styrmand, og det er anset for ønskeligt, at fartskravene for indstilling til eksamen og for erhvervelse af sønæringsbevis som hidtil bør være de samme.

I overensstemmelse med de seneste drøftelser vedrørende spørgsmålet om læsetiden til styrmands- og skibsførereksamen forudsætter man, at der vil blive indført en adgangsprøve for indtrædelse i en navigationsskoles styrmandsafdeling, og at der etableres en præparandklasse af et halvt års varighed til forberedelse til den nævnte prøve, men at

den normale læsetid til styrmands- og skibsfører-eksamen som hidtil vil udgøre 2 år. Det er den almindelige opfattelse i dag, at den for erhvervelse af bevis som styrmand foreskrevne fartstid på 47 måneder er for lang, og det er derfor fundet ønskeligt at nedsætte fartstiden til 36 måneder. I konsekvens heraf foreslås kravet om fart i skibe uden for indskrænket fart nedsat fra 24 til 18 måneder. Herudover foreslås det gjort til en betingelse for erhvervelse af styrmandsbevis og dermed for indtræden i en navigationsskoles styrmandsafdeling, at den pågældende er i besiddelse af bevis for bestået matrosprøve, idet det må anses for naturligt, at en styrmand, der skal kunne fungere som arbejdsleder om bord og som eventuelt senere skal deltage i bedømmelsen af matrosprøven, selv har bestået denne prøve.

ad 4.

Medens det ikke hidtil har været nødvendigt at fastsætte nogen aldersbetingelse for erhvervelse af bevis som styrmand, har man under hensyn til den foreslåede nedsættelse af fartstiden fundet det rimeligt at indføre en minimumsalder på 21 år, i øvrigt svarende til myndighedsalderen.

ad 5.

Den foreslåede nye paragraf indarbejder på linje med de foregående paragraffer regler om erhvervelse af sønæringsbevis som skibskok. De tilsvarende regler har hidtil været optaget i § 5, stk. 2, i lov nr. 196 af 16. maj 1950 om uddannelse af skibskokke, men må betragtes som systematisk hjemmehørende i bemanningslovens sønæringsafsnit. Reglerne er i øvrigt for så vidt angår fartskrav m. v. affattet i overensstemmelse med et forslag fra den af handelsministeriet nedsatte arbejdsgruppe vedrørende uddannelse af restaurationspersonale.

ad 6.

Den foreslåede nye paragraf af § 24, stk. 1, repræsenterer en sammensmeltning af de hidtil gældende regler i bemanningsloven om udmønstring i dæksmandskabsstillinger med reglen i § 7 i lov nr. 231 af 7. juni 1952 om sømandsuddannelse om betingelserne for første udmønstring til dækstjeneste.

Betingelserne i litra a for første udmønstring til dækstjeneste er imidlertid ændret derved, at den hidtil gældende begrænsning „fra dansk havn“ foreslås ophævet og erstattet med en regel, hvorefter kravene ved første udmønstring til dækstjeneste også skal omfatte tilfælde, hvor tjenesten skal tiltrædes i udenlandske havne, der ligger inden for

det i § 2, nr. 9 anførte fartsområde: „nordeuropæisk fart“. Efter paragraffens stk. 3 tillægges der dog skibsføreren en adgang til uden for dansk havn undtagelsesvis for en bestemt rejse at antage en person til dækstjeneste, der ikke opfylder betingelserne i stk. 1, litra a. Endvidere har man ændret tonnagegrænsen i nævnte bestemmelse fra 60 til 150 B.R.T. og lader reglen gælde alle skibe af nævnte størrelse, uanset type.

I litra b og c er de hidtidige aldersbetingelser for udmønstring som henholdsvis ungmand og letmatros foreslået ophævet som overflødige.

Bestemmelsen i litra d svarer til den gældende bestemmelse i bemanningslovens § 24, stk. 1, litra c, idet man dog for at tilskynde letmatroser til at aflægge den i § 13 i forslaget til lov om søfartsuddannelse omhandlede matrosprøve, har foreslået, at den, der er i besiddelse af bevis for bestået matrosprøve, vil kunne gøre tjeneste som matros allerede efter 6 måneders sejlads som letmatros.

I litra e er den hidtidige aldersbetingelse for udmønstring som bådsmænd nedsat fra 25 år til 21 år, idet man ikke har fundet det rimeligt at stille strengere aldersbetingelser for bådsmænd end for styrmand.

Den gældende bestemmelse i § 24, stk. 2, om uddannelse af matroser, således som bestemmelsen er affattet ved lov nr. 158 af 27. maj 1964 er dækket af § 13 i forslaget til lov om søfartsuddannelse. Det foreslåede nye stk. 2 om dispensationsadgang svarer til sømandsuddannelseslovens § 7, stk. 2, idet dog administrationen af bestemmelsen foreslås henlagt til direktøren for statens skibstilsyn.

Det foreslåede stk. 3 svarer til sømandsuddannelseslovens § 7, stk. 3, idet der dog yderligere er tillagt skibsføreren en beføjelse til uden for dansk havn at antage personer til dækstjeneste, der ikke opfylder de herfor foreskrevne betingelser, jfr. herved bemærkningerne ovenfor til litra a. Endvidere er kravet om, at den pågældende ved først givne lejlighed skal erstattes med en person, der opfylder de nævnte betingelser, erstattet med en bestemmelse om, at antagelsen af en person, der ikke opfylder de nævnte betingelser, kun kan ske for en bestemt rejse.

Stk. 4 svarer til bestemmelsen i bemanningslovens § 24, stk. 3, som ændret ved lov nr. 158 af 27. maj 1964.

ad 8.

Bestemmelsen om uddannelse af maskinmandskab i bemanningslovens § 25, stk. 2, som affattet ved lov nr. 158 af 27. maj 1964 er overflyttet til forslaget til lov om søfartsuddannelse, § 17.

ad 9.

Det er fundet ønskeligt at skabe mulighed for i tilfælde af en eventuel forlængelse af kursustiden på en godkendt sømandsskole uden lovændring at kunne medregne hele kursustiden i den omhandlede fartstid.

ad 10.

I lighed med princippet i bestemmelsen i bemandingslovens § 35, hvorefter gennemgået kursus på en sømandsskole eller sejlads med skoleskib ækvi-valerer en vis fartstid, foreslås som § 35 A indsat

en tilsvarende bestemmelse for personer, der har gennemgået et af handelsministeren godkendt kursus for maskinmandskab.

ad 11.

Ved den foreslåede regel tilsigtes bl. a. at fastslå, at sønæringsbeviser for skibskokke (§ 23 A), der hidtil har været udfærdiget af mønstringsbestyreren i København, fremtidig skal kunne udstedes af samme myndigheder, som i øvrigt udsteder sønæringsbeviser.